

Aandachtspunten ontwikkeling Sportpark Jaspers

Hieronder worden enkele uitgangspunten gegeven die noodzakelijk zijn ter voorkoming van schade aan populaties en individuen van beschermde soorten vleermuizen binnen het plangebied. De onderdelen zijn gebaseerd op de resultaten van het natuuronderzoek in 2011.

Er zijn een drietal onderdelen die van belang zijn voor vleermuizen. De drie onderdelen zijn alle afzonderlijk als essentieel aan te merken voor het in stand houden van de lokale populaties gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Onderstaande is gebaseerd op de ontwerptekening d.d. 5-9-2011 zie (figuren 1 en 2).

Het betreft:

- Ravenhorsterweg met beplanting – vliegroute
- Leurdijsbeek met houtwal – vliegroute / foerageergebied
- Noordelijke houtwal met baltslocatie en foerageerfunctie

Ravenhorsterweg

Behoud en versterking van de aanwezige bomensingel.

- De bestaande houtwal/singel heeft enkele gaten. Afhankelijk hoe de vijver gesitueerd wordt en welk groen behouden blijft, kan doorplant langs de Ravenhorsterweg noodzakelijk of sterk aan te bevelen zijn. Dit is een punt voor het veldbezoek.
- De geplande grondwal zal beplant worden met inheems bosplantsoen. Hierdoor wordt een versterking van de bestaande structuren gerealiseerd voor vleermuizen.
- De Wehmerbeek is eveneens van belang als vliegroute van watervleermuizen. Hier zullen geen aanpassingen plaatsvinden waardoor dit buiten beschouwing wordt gelaten.

Leurdijsbeek met houtsingel

Deze beek wordt verlegd en een deel van de aanwezige houtwal met forse zomereiken wordt gerooid. Hierdoor ontstaat een blokkade in de vliegroute en vermindering in kwaliteit van het foerageergebied. Ook het realiseren van de kunstgrasvelden op deze locatie verminderen de kwaliteit van het foerageergebied.

Vliegroute

De vliegroute ligt vanuit de bebouwde kom tot in het gebied, zie figuur 1. Het deel vanaf de Jaspersweg tot aan de huidige houtwal heeft reeds een lage kwaliteit als geleiding door het grotendeels ontbreken opgaande beplanting. Door het rooien van een deel van de houtwal wordt feitelijk de open te overbruggen ruimte verlengt waardoor de functionaliteit onder druk komt te staan. Hierdoor wordt gezocht naar het inplanten van een geleidingstrook vanaf de Jaspersweg tot aan de omleiding van de Leurdijsbeek. Doordat niet de gehele zone in de eerste fase ingeplant kan worden wordt voorafgaande in het veld bepaald op welke locaties de eerste bomen reeds geplant kunnen worden. Hiermee wordt alvast een eerste aanzet gegeven in de toekomstige vliegroute.

De zon zal uiteindelijk worden opgebouwd uit een groenzone van minimaal 4 meter breedte en bestaande uit zowel struweelvormers als boomvormers. De soortsamenvatting zal bestaan uit inheems bosplantsoen (maat 80-100) en boomvormers als zomereik maar 18-20.

Ik mis behoud groengeleiding langs oefenveld langs westzijde/te verleggen Leurdijsbeek. Aandachtspunt tijdens veldbezoek.

Foerageergebied

Er zal in de omgeving door vleermuizen een nieuw gebied moeten worden gevonden dat kan functioneren als foerageergebied. Er is echter voldoende structuur dat kan functioneren als foerageergebied in de directe omgeving zonder dat dit extra vliegafstand vergt. Hierdoor is geen extra inrichting als foerageergebied noodzakelijk.

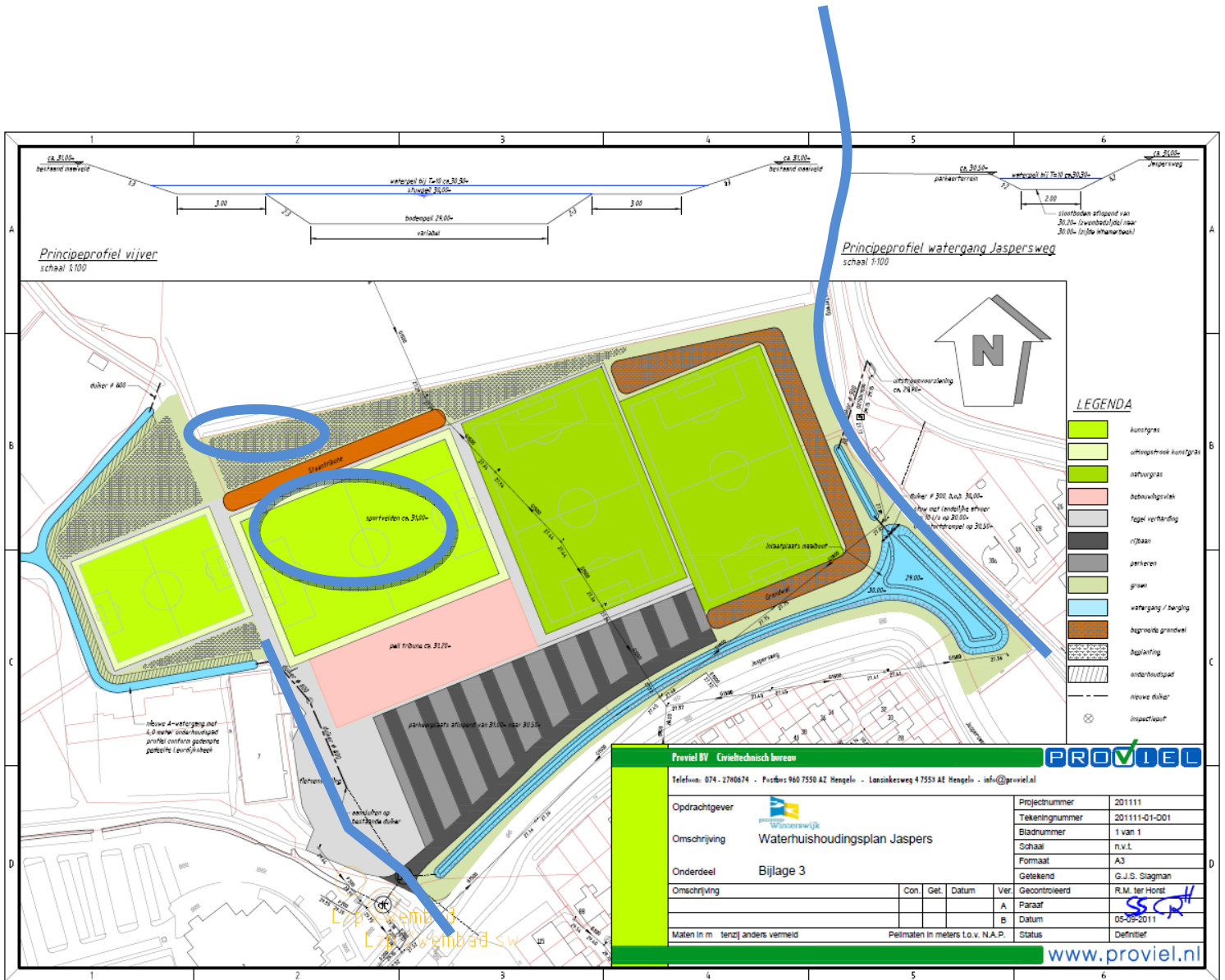
Noordelijke houtwal

Deze houtwal blijft behouden. Aan de zuidzijde wordt het opgaande groen versterkt door de realisatie van een nieuw struweel. Voor behoud van de baltslocatie is het van belang dat het te planten plantsoen niet hoger wordt dan circa 8 meter (bepaald aan de hand van de aanwezige baltslocatie). Dit kan worden verankert door het beheer als hakhout met eventueel enkele zomereiken als overstaander die in de toekomst de functie van paarlocatie kunnen overnemen.

Voor de locatie geldt dat verlichting een wezenlijke invloed kan gaan vormen voor de baltsende dieren. *Hiervoor is het van belang dat nader beoordeeld wordt hoe aanlichten van dit deel van de houtwal kan worden voorkomen.*

Overige aandachtspunten:

- Verlichtingsplan blijft belangrijk issue, oa. kleur, situering en type.
- Deel aanplanten van vijveroever kan versterking voor vleermuizen betekenen
- Aanplant van bomen op de parkeerplaats kan dit deel een geschiktere uitstraling geven en een versterking vormen van foerageerkwaliteit voor vleermuizen. Keuze uit inheems plantsoen,

Figuur 1. Aanwijze voor vleermuizen essentiële elementen

Figuur 2. Aandachtspunten voor inpassing.

- ◆◆◆ Te versterken groenstructuur
- ▬ Zoekzone aan te planten groenzone als vlieggeleiding
- ◆◆◆ Te versterken groenstructuur
- Voorbeeld aanplant bomen parkeerplaats

Bevindingen onderzoek sportpark Jaspers

In het gebied voor de uitbreiding van het sportpark zijn 7 veldbezoeken uitgevoerd. Hierbij is onderzoek verricht naar het voorkomen van en het gebiedsgebruik door eekhoorn en vleermuizen.

23-mrt	half bewolkt, droog, windkr. 1, temp 15 °C	Eekhoorn	dagbezoek	Bas
21-apr	onbewolkt, droog, windkr. 0, temp 15 °C	vleermuizen/eekhoorn	avondbezoek	Bas
12-mei	half bewolkt, droog, windkr. 1, temp 16 °C	vleermuizen	avondbezoek	Bas
9-jun	half bewolkt, droog, windkr. 2, temp 15 °C	vleermuizen	avondbezoek	Bas
6-jul	zwaar bewolkt, droog, windkr. 2, temp 21 °C	vleermuizen	ochtendbezoek	Bas
17-aug	zwaar bewolkt, droog, windkr. 2, temp 22 °C	vleermuizen	avondbezoek	Bas
16-sep	half bewolkt, droog, windkr. 2, temp 18 °C	vleermuizen	avondbezoek	Bas

Hieronder is samenvattend per soort de functie van het gebied beschreven. In een op te stellen rapportage wordt er uitgebreider op in gegaan.

Eekhoorn

Van de eekhoorn zijn geen waarnemingen verricht. Het gebied is echter zeer geschikt voor deze soort. Het ligt dan ook in de verwachting dat foeragerende dieren in het gebied voorkomen en tijdens de bezoeken zijn gemist. Voor deze soort is het met name van belang of er vaste verblijfplaatsen als boomnesten aanwezig zijn die schade kunnen ondervinden van de geplande werkzaamheden. In het vroege voorjaar, voordat de bladeren aan de bomen zat is intensief gezocht naar dergelijke nesten en mogelijke verblijfplaatsen van deze soort. Deze vaste verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

Indien de basisstructuur in het gebied behouden blijft, behoud van de opgaande groenstructuren, is voor deze soort geen nadere afweging noodzakelijk in het kader van de Flora- en faunawet.

Vleermuizen

In het gebied zijn 5 soorten vleermuizen aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Bruine grootoorvleermuis
- Rosse vleermuis
- Watervleermuis

Gewone dwergvleermuis

Deze in Nederland in hoofdzaak gebouwbezonende soort, is in een vrij groot aantal in het plangebied aanwezig. Tijdens de verschillende bezoeken zijn enkele tientallen dieren verspreid door het gebied aangetroffen. Hierbij zijn globaal twee kerngebieden aan te geven als meest gebruikte delen. Dit zijn de zone langs de Ravenhorsterweg aan de oostzijde van het gebied en langs de Leurdijsbeek en de houtwal met zware zomereiken aan de westzijde

De meeste dieren langs de Ravenhorsterweg zijn afkomstig uit de bebouwde kom en vermoedelijk ook uit een van de woningen langs het zandpad. Dit kon echter niet worden bevestigd. Echter gezien de vliegbeweging, met name tijdens de ochtenduren, is dit zeer waarschijnlijk.

De westelijke route wordt door een groot aantal gewone dwergvleermuizen gebruikt als foerageergebied en vliegroute. De verblijfplaats van deze groep ligt in de bebouwde kom, aan de overzijde van de Jaspersweg. Deze vliegroute is tijdens alle bezoeken vastgesteld en kan mede daardoor worden aangemerkt als *essentieel*.

Laatvlieger

Deze soort is met een aantal van 10-20 dieren in het gebied foeragerend aanwezig. Deze soort gebruikt dezelfde vliegroutes als de gewone dwergvleermuis en wordt op dezelfde locaties foeragerend aangetroffen.

Beide vliegroutes moeten als *zeer belangrijk* worden aangeduid.

Bruine grootoorvleermuis

Van deze soort zijn enkele dieren foeragerend, net ten noorden van het plangebied aangetroffen. Een verblijfplaats ligt in de meeste gevallen op zeer korte afstand van foeragerende dieren en kan zowel in bomen als in de aanwezige woningen worden gezocht. Binnen het plangebied zijn van deze soort geen foeragerende dieren of verblijfplaatsen vastgesteld.

Rosse vleermuis

Boven de centrale akker en met de aanwezige houtwallen als beschutting, wordt door een groep dieren met regelmaat gefoerageerd. Er is geen kraam- of zomerverblijf van deze soort vastgesteld. Wel zijn twee baltsende dieren in zomereiken aangetroffen waardoor ook voor deze soort de houtwallen als essentieel moeten worden aangemerkt.

Watervleermuis

De Wehmerbeek wordt door 5-10 dieren (geen volledige telling uitgevoerd) gebruikt als vliegroute en later in de nacht als foerageergebied voor enkele individuen. Deze dieren hebben geen directe binding met de planlocatie.

Bedreigingen

Van groot belang is het sparen van de aanwezige houtopstanden waardoor vliegroutes, foerageermogelijkheid en baltslocaties behouden blijven. Het inrichten van de aardappelakker als speelveld zal hiervoor geen significant negatief effect hebben.

Hierbij is het wel van groot belang dat er geen toename van verlichting plaatsvindt. Het gebied is in de huidige situatie relatief donker.

Verlichting rondom de speelvelden en langs de vliegroutes zal, gezien de lichtgevoeligheid van de meeste soorten, een direct negatief effect hebben op de functionaliteit van de onderdelen: vliegroute, foerageergebied en baltslocatie. Ook strooilicht op de Wehmerbeek moet worden voorkomen met betrekking tot de sterke lichtgevoelige soort watervleermuis.

In de rapportage zal bovenstaande verder worden uitgewerkt.

- Dwergvleermuis
- Grootoorvleermuis
- Laatvlieger
- Ree
- Watervleermuis
- Houtsnip
- Rosse vleermuis
- Ransuil

De cirkels rond de groene punten geven baltslocaties van Rosse vleermuis weer

Watergang – figuur 1

Herprofilering is noodzakelijk ten behoeve van de drainering van de schietbunker. In het veld zijn diverse mogelijkheden bekeken. De begeleidende beplanting langs de sloot kan in de huidige situatie gebruikt worden als alternatieve vliegroute voor de aangetroffen vleermuissoorten. Van belang is dat hier een opgaande structuur behouden blijft waardoor vlieggeleiding behouden blijft. Het herprofileren van de sloot zal resulteren in het (aanzienlijk) verminderen van de opgaande beplanting. Hierdoor is gekeken welke opties mogelijk zijn.

Door de aansluiting op overige groene structuren, is de westelijke houtsingel het meest van belang. Hierdoor zijn enkele opties mogelijk. Hierbij is optie 1 meer gewenst dan 2 enz.

1. Sloot herprofileren tot achterzijde schietbunker
 - a) nieuw profiel voor de bestaande beplanting langs of,
 - b) bestaand profiel met behoud van zoveel mogelijk opgaande groen, evt. doorplanten met nieuw struweel.
2. Nieuwe profilering geheel rondom perceel, langs voorzijde bestaande opgaande beplanting.
3. Nieuwe profilering waarbij laatste deel de nieuwe perceelsgrens vormt. Hierdoor wordt beplanting behouden.

Aanplanten nieuwe beplanting tbv vliegroute - figuur 2

In het veld zijn mogelijkheden bekeken voor het aanbrengen en versterken van mogelijkheden voor vlieggeleiding voor vleermuizen. De voorstellen bieden direct geschikte situaties voor bevordering van de foerageerkwaliteit.

Voorstel realiseren vlieggeleiding bestaande uit twee onderdelen.

1. 'Herstellen' van laanstructuur langs Bospaadje tot Jaspersweg. In eerste instantie zijn er mogelijkheden om voor het nieuwe groeiseizoen van 2012 langs de zuidzijde de laan te herstellen met zomereiken. Naderhand kan de noordelijke berm worden aangeplant. Hierdoor worden de gaten in de bestaande vliegroute weggehaald wat een versterking van het gebied voor vleermuizen oplevert. Aanplant zomereik, onderlinge afsand: 10 meter.
2. Doorplanten van struweelzone langs de noordoostzijde van de schietbunker met zomereiken (plantafstand 10 meter). Hierbij behoud van braamstruweel. Op delen waar dit ontbreekt aanplant struweelzone van circa 4 meter breed inheems bosplantsoen.
3. Zorg voor geen lichtmasten dicht bij de zone, dan wel van de zone afgericht, amberkleurige leds, lage aantallen en 's nachts uit (tijdschakelaar).

Parkeervoorziening

Beplanting

Streven naar beplanting op parkeerplaats zodanig dat een (nagenoeg) gesloten kroonlaag wordt nagestreefd.

Verlichting

Verlichting op parkeerplaats bestaande uit lage masten met naar beneden gerichte en afgeschermdde kappen. Lichtkleur: amberkleurige leds

Inrichten vrijkomend perceel – figuur 3

Centraal gelegen vrijkomende perceel:

- Talud en dak – afdekken met zand, of schrale grond – bloemrijke hooiland
- Overig deel perceel afwerken met schrale grond – ontwikkelen ruigte
- Struweel aanplant – grotendeels doornstruweel

Gezien de structuur van het gehele gebied is het wenselijk om kleine, ingesloten weiden te behouden ter afwisseling. Hierdoor instaat gradiënt en afwisseling in structuren waardoor het een sterke toegevoegde waarde heeft voor vleermuizen, insecten, diverse vogels ed. juist door de aanwezigheid van een talud biedt hier zeer geschikte kansen.

Toegangswegen inplanten met meidoorn (één- of tweestijlige), sleedoorn om toegankelijkheid vanaf het Bospaadje te ontmoetingen.

Onderhoud: gehele perceel, excl. Aanplant, jaarlijks maaien en afvoeren.

Figuur 1: Opties herprofilering watergang.
Voorkeursopties volgens nummering.
Groene zone: behoud van robuust structuur van belang.

Figuur 2: Inrichting vliegroute.

Paarse markering: aanplant struweel met overstaanders

Roze markering: aanplant overstaanders zomereik, behoud braamstruweel

Gele markering: aanplant laanbomen zomereiken

Figuur 3: Herinrichting vrijkomend perceel.
Oranje: Talud met bovenzijde schietkelder. Inrichten bloemrijk hooiland
Geel: Inrichten grazige ruigte
Paars: Struweel, bijv. meidoorn spec., sleedoorn ed.

Landschappelijke onderbouwing sportpark Jaspers in Winterswijk

Toelichting bij het ontwerp voor de landschappelijke inpassing

In het kader van de geplande uitbreiding van sportpark Jaspers kunnen een aantal bestaande groenstructuren niet behouden blijven. Het is zowel vanuit landschappelijk als ecologisch oogpunt belangrijk dat de te verwijderen groenstructuren ruimschoots gecompenseerd worden. Hiervoor heeft de gemeente Winterswijk, in samenwerking met Stichting Staring Advies, een landschappelijke inpassing opgesteld. Op de kaart staan alle nieuw aan te leggen groenstructuren weergegeven. Waar mogelijk wordt het aanplanten van nieuwe groenstructuren naar voren geschoven in het traject en voorafgaand aan de overige werkzaamheden uitgevoerd. Hierdoor heeft nieuwe aanplant meer tijd om aan te slaan en wordt aanwezige fauna (met name vleermuizen) eerder een alternatief geboden voor de te verwijderen groenstructuren.

Flora- en faunawet

Er komen een aantal strikt beschermde diersoorten voor binnen het plangebied. Bij de geplande uitbreiding van het sportpark moet specifiek rekening gehouden worden met het gebiedsgebruik door vleermuizen. De habitateisen van aangetroffen vleermuissoorten zijn leidend voor de keuze van nieuwe groenstructuren. Bestaande vliegroutes en foerageermogelijkheden dienen in stand gehouden te worden en waar mogelijk versterkt worden.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Net ten noordoosten van het plangebied ligt een ecologische verbindingszone die deel uit maakt van de natte ecologische verbindingszone Groenlose Slinge. Via deze verbindingszone wordt een verbinding gelegd tussen de kerngebieden rondom Winterswijk en de kerngebieden in de Graafschap. Volgens het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland wordt gestreefd naar een inrichting volgens het Inrichtingsmodel kamsalamander en winde. Doelsoorten zijn o.a. amfibieën, vogels en vissen.

Enkele nabijgelegen agrarische percelen en bossen hebben de functie EHS-natuur. In het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland van 2008 zijn de locaties met EHS-natuur aangegeven als natuurdoeltype 'bos van bron en beek', 'droog bos van arme gronden', 'droog bos van lemige gronden', 'droog schraalgrasland' en 'reservaatsakker'. In de nabijgelegen bospercelen met functie EHS-natuur zijn bijzondere landschaps- en natuurwaarden aanwezig. Waarschijnlijk is de bosgroeiplaats al oud. Op de topografische kaart uit 1900 zijn de omringende bospercelen al deels als bos ingetekend. Ook zijn plantensoorten aangetroffen die wijzen op oude bosbodems zoals adelaarsvaren, bosanemoon, dalkruid, gewone salomonszegel, hulst en taxus.

Buiten de grenzen van de EHS is toetsing aan de kernkwaliteiten van de EHS niet van toepassing. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden (uitbreiding sportpark).

Landschappelijke onderbouwing

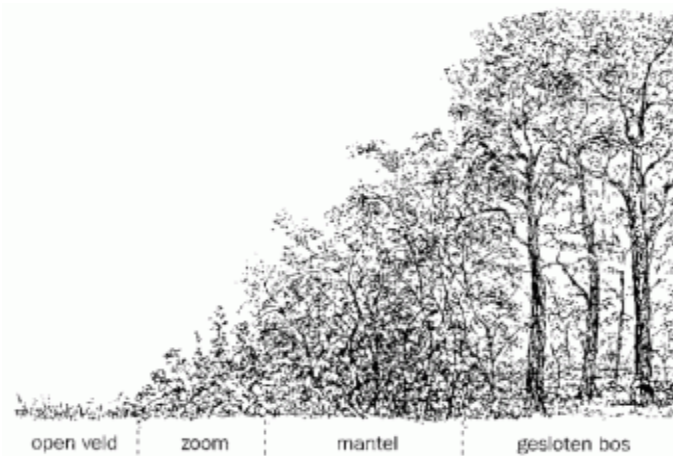
Zoals reeds aangegeven zijn de habitateisen van aanwezige vleermuissoorten leidend voor de keuze van nieuwe groenstructuren. Er ligt een wettelijke verplichting voor het in stand houden van de foerageermogelijkheden op het sportpark en de vliegroute van/naar het gebied, vanuit de bebouwde kom van Winterswijk. Zowel voor de vleermuizen als vanuit landschappelijk oogpunt is het belangrijk om inheemse struik- en boomsoorten aan te planten. Inheemse struik- en boomsoorten hebben het hoogste voedselaanbod voor vleermuizen. Voor de beplanting op sportpark Jaspers wordt uitsluitend gekozen voor inheemse streekeigen soorten. Daarnaast wordt op een aantal plekken de spontane ontwikkeling van vegetaties gestimuleerd.

Bij de landschappelijke inpassing wordt gestreefd naar het in stand houden van de kleinschaligheid van het gebied. Het sportpark en de directe omgeving kenmerken zich door open percelen, begrensd door smalle opgaande groenstructuren als singels, lanen en houtwallen. Dit halfopen coulisselandschap wordt bij de uitbreiding van het sportpark versterkt door het aanplanten van lijnvormige beplantingen rondom de nieuwe sportvelden. Hierbij wordt aangesloten op bestaande groenstructuren. Daarnaast worden bestaande groenstructuren waar nodig versterkt (gaten opvullen, uitbreiden eikenlaan) en met elkaar verboden.

De landschappelijke inpassing van de uitbreiding van sportpark Jaspers bevat de volgende onderdelen. De nummers verwijzen naar de kaart:

1. Struweel inplanten

Als overgangszone tussen de bestaande eikenlaan en de te ontwikkelen graslandvegetatie (zie verder onder 2 en 3) wordt een struweel ingeplant. Hierdoor krijgt dit deelgebied een natuurlijke overgang van lage open vegetatie naar opgaande bos/bomenrij (zie figuur 1). Er wordt grotendeels gekozen voor een doornstruweel, bestaande uit inheemse, streekeigen soorten. Deze bieden de grootste voedselrijkdom voor vogels, insecten en vleermuizen. Door gebruik te maken van (inheemse) doornachtige struweelvormers als sleedoorn (*Prunus spinosa*), meidoorn (*Crataegus spec.*) en hondsroos (*Rosa canina*) wordt eveneens voorkomen dat het achterliggend perceel en talud betreden worden. Hierdoor krijgt de vegetatie meer kans zich te ontwikkelen. Momenteel is er namelijk een vrije toegang mogelijk vanaf het bospad richting dit perceel.

Figuur 1. Schematische tekening van natuurlijke bosrand (www.groenloket.nl)

2. Bloemrijk hooiland op talud schietbunker

Het talud van de schietbunker wordt afgedekt met zand of andere schrale grond. Hier wordt middels gericht beheer een bloemrijk hooiland ontwikkeld. Voor het afdekken van de bunker wordt grond ingebracht uit eigen regio, namelijk het Woold. Door meegekomen zaden en kiemplanten wordt de kans op vestiging van bijzondere plantensoorten op het sportpark verhoogd.

Het bloemrijk hooiland biedt een leefgebied voor dagvlinders en andere insecten. Daarnaast een uitstekend foerageergebied voor vleermuizen, uilen en grondgebonden zoogdieren. De ontwikkeling van een bloemrijk hooiland op deze locatie draagt bij aan het kleinschalige karakter van landschap in deze omgeving.

3. Grazige ruigte

Het overige deel van het perceel wordt afgewerkt met schrale grond, hierop wordt een grazige ruigte ontwikkeld. Gezien de structuur van het gehele gebied is het wenselijk om kleine, ingesloten weiden te behouden ter afwisseling. Hierdoor ontstaat een gradiënt en afwisseling in structuren. Dit biedt een leefgebied voor dagvlinders en andere insecten. Daarnaast ontstaat een uitstekend foerageergebied voor vleermuizen, uilen en grondgebonden zoogdieren. Door de aanwezigheid van het talud biedt dit deelgebied zeer geschikte kansen.

In de huidige situatie is dit deel een braakliggend perceel. De ontwikkeling van de grazige vegetatie op het talud van de schietbunker (2) en het aangrenzende perceel (3) verhoogt de natuurwaarde en landschappelijke waarde van het sportpark. Het perceel wordt jaarlijks gemaaid, waarbij het maaisel afgevoerd wordt.

4. aanplanten inheems loofhout

Ter versterking van de bestaande groenstructuur, welke als vliegrouwe van vleermuizen dient, wordt in een extra aanplant voorzien aan weerszijden van het nieuw aan te leggen sportveld. Er wordt gekozen voor inheems, streekeigen bosplantsoen. Om de kenmerkende lijnvormige elementen van het plangebied te behouden zal bewust niet gekozen worden voor het volledig dichtplanten van de percelen. Er wordt een natuurlijke overgang van open grasvegetatie, via struweel naar opgaand bos gerealiseerd door ook struweelvormers (meidoorn, sleedoorn, hazelaar etc.) te gebruiken.

5. Groene inpassing parkeerplaats

In overleg met de gemeente Winterswijk wordt een voorstel uitgewerkt voor de groene inpassing van de nieuwe parkeerplaats. Er wordt gedacht aan het pleksgewijs inplanten van struik- of boomgroepen, tussen de parkeervakken. Hiervoor worden uitsluitend inheemse loofhoutsoorten gebruikt.

6. Opvullen gaten in bestaande houtwal

De bestaande houtwal/singel heeft enkele gaten. Deze gaten zullen ingeplant worden, waardoor op den duur weer een aaneengesloten groenstructuur ontstaat.

7. Behouden en versterken groenstructuur

De houtwal langs de Leurdijkbeek is belangrijk als vliegrouwe voor vleermuizen. Deze groenstructuur wordt behouden en waar mogelijk versterkt. Door de aanplant van extra inheems loofhout (4) ontstaat een extra versterking van deze groenstructuur.

8. Aanplant laanbomen zomereik

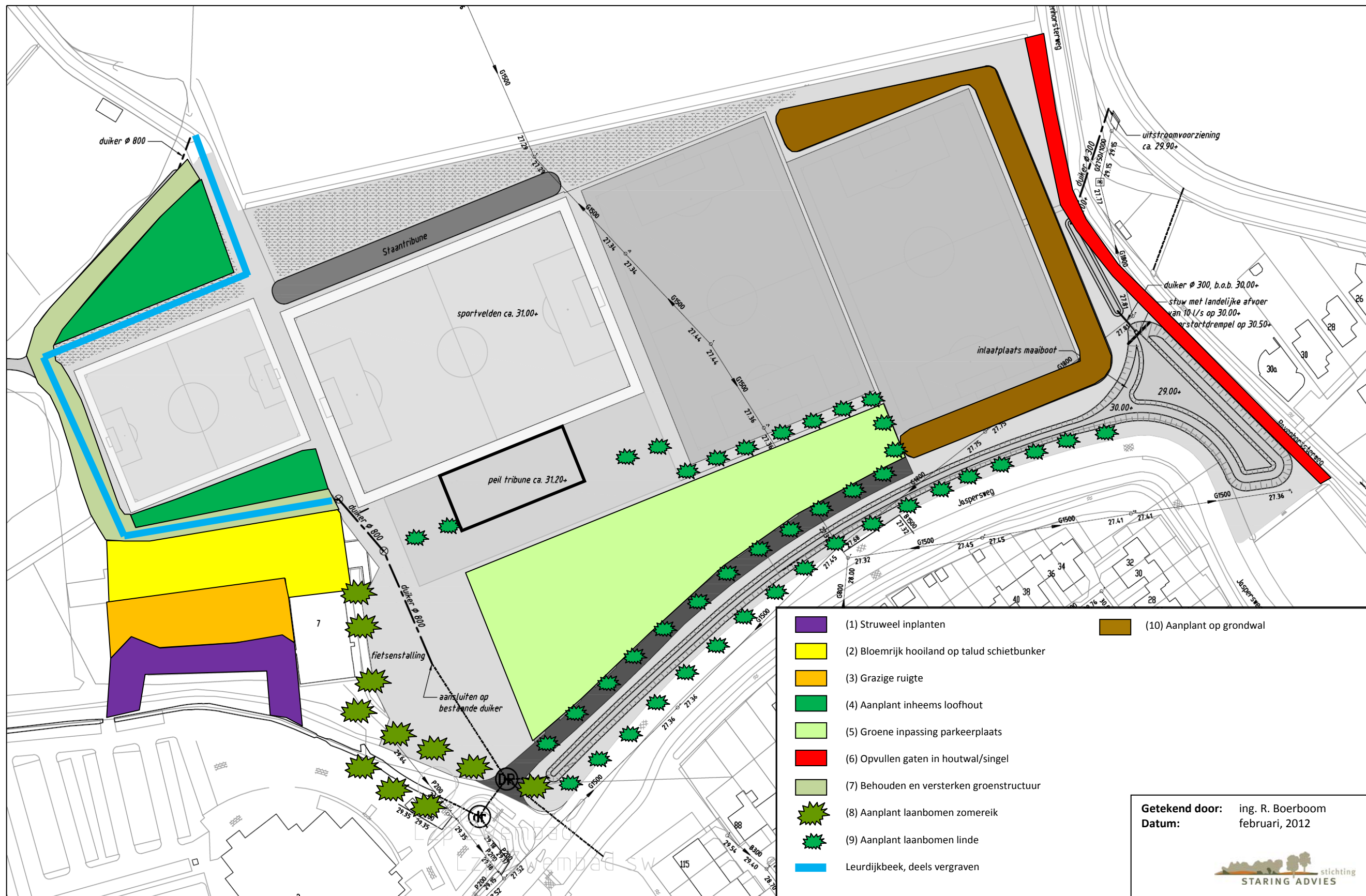
De bestaande laan wordt uitgebreid met een aantal laanbomen richting Jaspersweg. Hierdoor vindt het groen op sportpark Jaspers betere aansluiting bij het groen in de bebouwde kom van Winterswijk. Dit zorgt voor een robuustere vliegrouwe voor vleermuizen. Vanuit landschappelijk oogpunt krijgt het bestaande lijnvormige element extra aandacht. De bomenrij wordt eveneens in noordelijke richting doorgetrokken om aansluiting te vinden op de bestaande houtwal. Deze houtwal is het vervolg van de vliegrouwe van vleermuizen. Het verbinden van bestaande lijnvormige elementen past in het kenmerkende coulisselandschap.

9. Aanplant laanbomen linde

Langs de Jaspersweg zijn bomenrijen van linde ingeplant. Om aan te sluiten op deze bestaande groenstructuur worden op en langs de uitbreiding van het sportpark ook bomenrijen met lindes ingeplant. Hierdoor ontstaat eveneens een coulisse en een stukje extra kleinschaligheid in het landschap. De nieuwe aanplant zal zoveel mogelijk aansluiten op bestaande bomenrijen. Wanneer de bomen ontwikkeld zijn is hiermee een extra foerageergebied voor vleermuizen ontstaan.

10. Aanplant op grondwal

De geplande grondwal zal beplant worden met inheems bosplantsoen. Hierdoor wordt een versterking van de bestaande structuren gerealiseerd voor vleermuizen. Bovendien krijgt het sportpark hierdoor een meer landschappelijke uitstraling vanaf de Ravenhorstweg. Door gebruik te maken van (inheemse) doornachtige struweelvormers als sleedoorn (*Prunus spinosa*), meidoorn (*Crataegus spec.*) en hondsrös (*Rosa canina*) wordt het gebruik van de grondwal als crossbaan voorkomen. Tussen het bosplantsoen worden verspreid boomvormers geplaatst. Dit verhoogt de landschappelijke waarde en de foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Hiervoor wordt zomereik (*Quercus robur*) gebruikt.

- (1) Struweel inplanten
- (2) Bloemrijk hooiland op talud schietbunker
- (3) Grazige ruigte
- (4) Aanplant inheems loofhout
- (5) Groene inpassing parkeerplaats
- (6) Opvullen gaten in houtwal/singel
- (7) Behouden en versterken groenstructuur
- (8) Aanplant laanbomen zomereik
- (9) Aanplant laanbomen linde
- Leurdijkbeek, deels vergraven
- (10) Aanplant op grondwal

Getekend door: ing. R. Boerboom
 Datum: februari, 2012

